IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Spraw Zagranicznych**
(nr 120)
z dnia 1 grudnia 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 120)

1 grudnia 2022 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Radosława Fogla (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zmiana w składzie Prezydium Komisji;

– zaopiniowanie kandydata na stanowisko ambasadora RP pana Krzysztofa Grzelczyka;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Arkadiusz Mularczyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Grzelczyk** kandydat na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Macedonii Północnej oraz **Jan Malicki** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marta Artymińska**, **Marcin Chorzewski** i **Artur Kucharski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych.

Witam bardzo serdecznie panie i panów posłów, witam pana ministra Arkadiusza Mularczyka sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, witam pozostałych gości, przede wszystkim kandydata na ambasadora pana Krzysztofa Grzelczyka, witam panią Agnieszkę Kwiatkowską zastępcę dyrektora Biura Spraw Osobowych MSZ, witam pana Janusza Styczka zastępcę dyrektora Departamentu Polityki Europejskiej i witam panią Weronikę Staniec-Porczyk naczelnika w Departamencie Polityki Europejskiej. Serdecznie witam również pana dyrektora Malickiego stałego doradcę Komisji.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Otrzymali państwo porządek dzienny. Mamy trzy punkty. Punkt I – zmiana w składzie Prezydium Komisji, punkt II – zaopiniowanie kandydata na stanowisko ambasadora RP pana Krzysztofa Grzelczyka, punkt III – sprawy bieżące.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu uznam porządek dzienny za przyjęty. Czy to sprzeciw, panie pośle?

Poseł Adam Szłapka (KO):

Nie, ja chcę zabrać głos.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Dobrze, ale to jest głos w dyskusji, wniosek formalny?

Poseł Adam Szłapka (KO):

Tak, wniosek formalny. Chciałbym, żeby pan przewodniczący odniósł się do tego, bo zdaje się, że komisje funkcjonują na zasadzie takiej umowy na Konwencie Seniorów, jeśli chodzi o parytety. I tam zdaje się, że jest uzgodnienie, że to miejsce parytetowo, jeśli chodzi o prezydium, należy do Koalicji Obywatelskiej, a my, póki co, jeszcze żadnego kandydata nie zgłosiliśmy, więc chciałbym się dowiedzieć o co tutaj chodzi w tej sytuacji.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Oczywiście. To, kiedy przejdziemy do realizacji tego punktu porządku obrad z przyjemnością odpowiem.

W tej chwili sprzeciwu nie słyszę, więc uznaję, że porządek dzienny został przyjęty.

I przechodzimy do realizacji punktu pierwszego. Odpowiadając na pytanie pana posła, jest zasada parytetowa, poseł Platformy Obywatelskiej przestał być posłem Platformy Obywatelskiej, do tej pory nie było żadnych zgłoszeń. Tymczasem w wyniku konsultacji między klubami jest kandydatura, która w pewien sposób uzupełnia nasze prezydium o klub parlamentarny, który tej reprezentacji do tej pory nie miał. Oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie, żeby państwo zgłosili swojego kandydata, to państwa prawo. Niemniej, jeśli o mnie chodzi, w tej chwili po wysłuchaniu opinii Prezydium Komisji chciałbym zaproponować rozszerzenie składu Prezydium Komisji Spraw Zagranicznych o pana posła Władysława Teofila Bartoszewskiego.

Poseł Adam Szłapka (KO):

Przepraszam, panie przewodniczący, ale było to elementem uzgodnień także na Konwencie Seniorów, czy to jest inicjatywa pana przewodniczącego w takim zakresie?

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Panie pośle, to jest inicjatywa moja jako przewodniczącego Komisji. Oczywiście nie widzę przeszkód, żeby pański przedstawiciel, państwa przedstawiciel na Konwencie Seniorów tę sprawę poruszył.

Bardzo proszę, pan przewodniczący Kowal.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

To nie jest nic personalnego, ale to są zasadnicze sprawy w parlamentaryzmie, to jest kwestia po prostu parytetów. One zostały ustalone w prezydiach wszystkich komisji. I chciałbym poinformować wszystkich, którzy będą kandydowali i będą głosowali w tej sprawie, że to głosowanie nie dotyczy osoby pana Bartoszewskiego, tylko dotyczy po prostu tego czy uznajemy zasady, czy nie.

My nie będziemy dzisiaj zgłaszali kandydata, bo postawilibyśmy pana Bartoszewskiego w takiej sytuacji, że zostałby wybrany przez większość rządową i PSL, czyli mielibyśmy tutaj nową koalicję. Jeżeli pan Bartoszewski jest na to zdecydowany, to proszę bardzo, to jest kwestia czysto polityczna, nic personalnego. My przypominamy, że są ustalenia co do parytetu i po prostu oczekujemy respektowania parytetu. Nie mamy też nic przeciwko temu, żeby rozszerzyć prezydium w taki sposób, żeby było też miejsce dla PSL-u i był w nim pan Bartoszewski. Może być jeszcze jeden przedstawiciel PiS-u. Ale dobro współpracy i parlamentaryzm na całym świecie opiera się w takich kwestiach o dżentelmeńskie ustalenia parytetów. I szczerze mówiąc, jestem trochę zażenowany, że o tym muszę mówić wszystkim państwu tutaj, którzy biorą udział w tej rozgrywce, bo jest to rozgrywka, którą każdy dojrzały parlamentarzysta zna i wie, że to jest tak, jakby opowiadać komuś, że się mówi „dzień dobry" i „do widzenia". To jest kwestia po prostu elegancji i zasad parlamentarnych. A wszyscy inni niech robią, jak chcą, my oczekujemy respektowania tych zasad.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Zacznę od pytania – czy pan poseł wyraża zgodę na kandydowanie?

Poseł Władysław Teofil Bartoszewski (KP):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Dzień dobry. Dziękuję. Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby…

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

Ale to nie jest śmieszne, to są poważne rzeczy, bo w ten sposób się burzy kompromis w polityce zagranicznej. Mnie to nie śmieszy, panie doradco.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Myślę, że chodziło o moje przejęzyczenie.

Stały doradca Komisji Jan Malicki:

Bardzo przepraszam, zaśmiałem się z zupełnie innej sprawy – z lapsusu słownego pana przewodniczącego, który nie miał żadnego związku z tą dyskusją. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Kowal (KO):

W takim razie będę bronił pana przewodniczącego… ze strony pana doradcy.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Bardzo dziękuję, ale jednak nie mam aż tak kruchego ego, żeby była taka potrzeba.

Bardzo proszę, pan poseł Szłapka.

Poseł Adam Szłapka (KO):

Chciałbym tylko tak na 100% potwierdzić. Czyli rozumiem, że dzisiejsze głosowanie jest głosowaniem poza uzgodnieniem Konwentem Seniorów, bo od wczoraj widzimy wyraźnie, że odbywała się jakaś gra, mówienie, że tutaj ktoś będzie zgłoszony, tu z nikim nie rozmawiamy na ten temat, będzie uzupełniony porządek obrad itd. Czyli rozumiem, że to jest inicjatywa pana przewodniczącego z Prawa i Sprawiedliwości, poza uzgodnieniem Konwentu Seniorów i w takim zakresie tylko się to głosowanie odbywa poza zwyczajem parlamentarnym i poza uzgodnieniami z początku kadencji, które obejmowały parytety we wszystkich komisjach. Tak to mam rozumieć, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Panie pośle, wybór prezydium jest kwestią Komisji. A tak jak mówiłem, jeżeli ta sprawa pańskim zdaniem powinna oprzeć się o prezydium, klub Koalicji Obywatelskiej posiada tam reprezentację i to jest przecież państwa dobre prawo, żeby ten temat poruszyć.

W tej chwili w takim razie zamykam dyskusję i przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem wniosku o wybór na funkcję zastępcy przewodniczącego Komisji pana posła Władysława Teofila Bartoszewskiego? Proszę, żeby się wszyscy jeszcze zalogowali. Czy u wszystkich już jest wszystko zalogowane, wyświetlone? To przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za, proszę o naciśnięcie właściwego przycisku. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję serdecznie. Proszę o wyniki.

Głosowało 18 posłów. Za kandydaturą pana posła było 13, przeciw 5 głosów, nikt się nie wstrzymał.

Informuję, że Komisja wybrała na funkcję zastępcy przewodniczącego pana posła Władysława Teofila Bartoszewskiego.

Serdecznie gratuluję wyboru panu posłowi. Zapraszam wedle woli do zajęcia miejsca w prezydium.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia punktu drugiego porządku dziennego. Pozwolę sobie przypomnieć, że Komisja Spraw Zagranicznych opiniuje kandydatów na ambasadorów na mocy ustawy o służbie zagranicznej i zgodnie z zakresem przedmiotowym działania wyznaczonym jej w regulaminie Sejmu. Posiedzenie nasze ma charakter jawny, zapis posiedzenia jest dostępny na stronie internetowej Komisji. W Internecie zaś dostępna jest też transmisja wideo z naszego posiedzenia.

Proszę bardzo by pan minister Arkadiusz Mularczyk przedstawił kandydaturę pana Krzysztofa Grzelczyka na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Macedonii Północnej. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Arkadiusz Mularczyk:

Bardzo dziękuję. Też chciałem złożyć gratulacje wyboru na funkcję wiceprzewodniczącego, liczymy na owocną współpracę w nowym prezydium. Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt przedstawić kandydata na ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Macedonii Północnej. Pan Krzysztof Grzelczyk ukończył studia magisterskie w Instytucie Nauk Politycznych Uniwersytetu Wrocławskiego. W latach 70. zaangażowany był w działalność antykomunistyczną w studenckim komitecie Solidarności oraz w Klubie Samoobrony Społecznej we Wrocławiu. W stanie wojennym był internowany. W latach 2000-2005 w urzędzie miejskim Wrocławia kierował Biurem Współpracy z Zagranicą, gdzie odpowiadał m.in. za działania promocyjne związane ze staraniami Wrocławia

o organizację światowej wystawy EXPO. Przy współpracy z MSZ koordynował przygotowania Wrocławia do organizacji szczytu weimarskiego w 2003 r. W roku 2004 wspierał Pomarańczową Rewolucję na Ukrainie oraz koordynował wyjazd z Polski dwustuosobowej grupy obserwatorów na wybory prezydenckie. W tym okresie angażował się też w działania wspierające Związek Polaków na Białorusi. W latach 2005-2007 pełnił funkcję wojewody dolnośląskiego. W tym też czasie dwukrotnie powierzono mu funkcję specjalnego przedstawiciela prezydenta RP podczas wizyt w Jemenie i Mauretanii w rozmowach dotyczących starań o organizację wystawy EXPO. W roku 2007 wojewoda Krzysztof Grzelczyk zorganizował misję humanitarną do Iraku. W 2016 r. objął kierownictwo wydziału konsularnego Ambasady RP w Londynie. Funkcję konsula generalnego pełnił przez kolejne 4 lata w Kanadzie. Podczas tej misji rozszerzył zakres działalności konsulatu generalnego przez zrealizowanie projektów kulturalnych, literackich i historycznych. Pan konsul Krzysztof Grzelczyk upowszechniał w środowisku kanadyjskim wiedzę o polskim wojsku szkolonym w tym kraju w czasie drugiej wojny światowej oraz o sojuszniczych związkach polsko-kanadyjskich z tego okresu, a także dokonaniach Solidarności. W prasie krajowej polonijnej opisał dzieje polskich placówek w Kanadzie. Z inicjatywy pana Krzysztofa Grzelczyka posłowie parlamentu prowincji Ontario wprowadzili obchody miesiąca dziedzictwa polskiego.

Pan Krzysztof Grzelczyk jest odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Wolności i Solidarności, Medalem „Pro Memoria" oraz złotym medalem za zasługi dla obronności kraju. Biorąc pod uwagę doskonałe przygotowanie merytoryczne kandydata, jego bardzo bogate doświadczenie, pragnę Wysokiej Komisji zarekomendować pana Krzysztofa Grzelczyka na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego RP w Republice Macedonii Północnej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Proszę teraz kandydata na ambasadora o zaprezentowanie koncepcji pracy na placówce. Bardzo proszę, panie ambasadorze.

Kandydat na ambasadora RP Krzysztof Grzelczyk:

Dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, dziękuję za zaproszenie i możliwość przedstawienia mojej wizji pracy na placówce w Macedonii Północnej.

Na początku przedstawię kilka kluczowych informacji na temat Macedonii Północnej i stanu naszych wzajemnych relacji. Ta była republika jugosłowiańska swoją niepodległość uzyskała po przeprowadzonym we wrześniu 1991 r. referendum. Stosunki dyplomatyczne między Polską a Macedonią Północną zostały nawiązane w grudniu 1993 r., czyli wkrótce będziemy obchodzić trzydziestolecie tych relacji. Republika Macedonii jako pierwsze z państw Bałkanów Zachodnich w 2001 r. podpisało umowę o stabilizacji i stowarzyszeniu z Unią Europejską. Status kandydata do członkostwa w UE uzyskała w grudniu 2005 r. Natomiast na drodze Macedonii do integracji euroatlantyckiej przez wiele lat stał spór z Grecją o nazwę państwa. W 2018 r. osiągnięto porozumienie w sprawie zmiany nazwy kraju z Republiki Macedonii na Republikę Macedonii Północnej. Pierwszym, widocznym skutkiem tego porozumienia była akcesja do NATO w roku 2020. Natomiast w lipcu bieżącego roku rozpoczęły się formalne negocjacje akcesyjne z Unią Europejską, to jest proces screeningu, po zakończeniu którego możliwe będzie rozpoczęcie właściwych negocjacji.

Relacje polityczne między naszymi krajami są na bardzo dobrym poziomie. Polska wspierała integrację Macedonii Północnej z NATO i dalej wspiera dążenia do pełnej integracji z Unią Europejską. W naszych relacjach brak sprzecznych interesów. Polska cieszy się w Macedonii Północnej dużą sympatią, co wynika m.in. z uwarunkowań historycznych. Polska udzielała Macedończykom pomocy podczas wojny domowej w Grecji. Polacy brali udział w odbudowie Skopje po trzęsieniu ziemi w 1963 r., kiedy to warszawscy architekci planowali i realizowali podnoszenie stolicy Macedonii z gruzów, a również polski architekt kierował ONZ-owskim programem pomocy. Wspomnieć też warto zasługi polskich lingwistów dla języka macedońskiego. Polskę i Macedonię Północną

łączy słowiańska wspólnota kulturowa, doświadczenie komunistycznej opresji, tradycja walk o niepodległość.

Polska w relacjach z Macedonią Północną wyraźnie podkreśla wsparcie akcesji tego kraju do Unii Europejskiej, tak jak integracji pozostałych państw Bałkanów Zachodnich jako służących wzmacnianiu stabilności i bezpieczeństwa całej Europy. Temu celowi służą m.in. oficjalne wizyty dwustronne: prezydenta Macedonii Północnej pana Stevo Pendarovskiego w Polsce ostatnio w październiku bieżącego roku oraz prezydenta Polski pana Andrzeja Dudy w Macedonii Północnej w listopadzie 2021 r. i ministra spraw zagranicznych pana Zbigniewa Raua w Ochrydzie w lipcu 2021 r. oraz w czerwcu bieżącego roku podczas Prespa Forum Dialogue. Kilkakrotnie w Warszawie był również minister spraw zagranicznych Macedonii Północnej pan Bujara Osmani.

Władze Macedonii Północnej jednoznacznie potępiły agresję Rosji na Ukrainę. Rząd tego kraju podjął uchwałę o natychmiastowym przyłączeniu Macedonii Północnej do sankcji przeciwko Rosji.

Zadania szefa placówki w Skopje wynikają oczywiście z priorytetów polskiej polityki zagranicznej. Wsparcie dla wspomnianej już integracji Macedonii Północnej z Unią Europejską, również w szerszym kontekście stabilności i bezpieczeństwa naszego kontynentu, pozostaje tym głównym zadaniem. Kolejnym priorytetem jest zacieśnianie współpracy bilateralnej w ramach Sojuszu Północnoatlantyckiego. Podczas październikowej wizyty w Warszawie prezydent Stevo Pendarovski rozmawiał również z premierem Mateuszem Morawieckim, omawiano m.in. kwestie współpracy energetycznej oraz wojskowej i przemysłu obronnego. NATO i Unia Europejska to nie jedyne miejsca aktywności międzynarodowej w zainteresowaniu Macedonii Północnej, które Polska wspiera. Warto podkreślić, że już w ubiegłym roku w Ochrydzie minister Zbigniew Rau mówił o woli powitania państw Bałkanów Zachodnich w inicjatywie Trójmorza. To porozumienie 12 państw członkowskich Unii Europejskiej na szczycie w Rydze w czerwcu bieżącego roku stworzyło nową formułę partnerstwa uczestniczącego, które zaoferowano Ukrainie. W obliczu rychłego członkostwa Macedonii Północnej w UE chciałbym również tę ideę i formę współpracy regionalnej mocno promować.

Macedonia Północna przejmie od Polski przewodnictwo w Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie na rok 2023, w którym zapowiada efektywne wykorzystanie instrumentarium OBWE, promowanie roli organizacji w reagowaniu kryzysowym, wspieraniu procesów demokratyzacyjnych i obronie praw człowieka. Ścisła współpraca w tym formacie między naszymi krajami będzie kontynuowana przez następny rok. Wierzę, że wizyty dwustronne na wysokim szczeblu rządowym będą również kontynuowane. Ważne jest także utrzymywanie kontaktów na poziomie parlamentarnym, w obu krajach działają odpowiednie grupy. Po naszej stronie funkcjonuje grupa polsko-bałkańska pod przewodnictwem pana marszałka Ryszarda Terleckiego.

Istotnym zadaniem jest wsparcie rozwoju polsko-macedońskiej współpracy gospodarczej. Wartość naszej wymiany handlowej to ok. 400 mln euro i tutaj trzeba dodać, że na korzyść Macedonii Północnej, tzn. nasz import jest znacznie większy niż eksport do tego kraju. Polska dla Macedonii Północnej jest czternastym największym partnerem. Polska Agencja Handlu i Inwestycji widzi dla polskich firm szansę na tym rynku w branży tekstylnej, spożywczej oraz IT. Podczas Forum Ekonomicznego zorganizowanego w związku z wizytą prezydenta RP w Skopje PAIH podpisał ze swoim partnerem Invest North Macedonia memorandum o współpracy. Daje to nadzieję na rozszerzenie naszych więzi gospodarczych. Polska wspiera zaangażowanie Macedonii Północnej w reformy wymagane przez UE jako warunek akcesji. Obecnie trwa ocena zgodności prawa macedońskiego z regulacjami unijnymi. Polsce zależy na zakończeniu screeningu i doprowadzeniu do jak najszybszego otwarcia pierwszych rozdziałów negocjacyjnych z UE. Przewiduje się, że nastąpi to w listopadzie 2023 r. Do tego czasu mają też być wprowadzone zmiany do konstytucji macedońskiej, w efekcie których zażegnany zostanie spór natury tożsamościowej z Bułgarią. Sofia uzależnia od tego wycofanie sprzeciwu wobec akcesji Macedonii Północnej do Unii Europejskiej.

Polska ma długą tradycję wsparcia Macedonii Północnej w zapewnieniu jej bezpieczeństwa. W latach 2001-2003 był to udział w misjach wojskowych NATO, w kolejnych

latach w misjach policyjnych, a od 2016 r. w ochronie południowej granicy pomaga polska straż graniczna. Macedonia Północna uczestniczy także w wielostronnych przedsięwzięciach organizowanych przez Polskę, a skierowanych do wszystkich 6 państw Bałkanów Zachodnich. Tu oczywiście przede wszystkim mowa jest o Procesie Berlińskim, a szczegółowe programy, np. Akademia Rozszerzenia i „Seminarium Pamięć, Zrozumienie, Przyszłość", są przez Polskę realizowane, w 2023 r. planuje się ich wznowienie po okresie pandemii. Macedończycy mogą również korzystać ze stypendiów polskiego rządu na studia w Polsce oraz stypendiów MSZ na studia w Kolegium Europejskim w Natolinie. W 2022 r. MSZ zwiększyło środki na pomoc rozwojową dla Bałkanów Zachodnich z ok. 200 tys. euro do 850 tys. euro i na najbliższy rok 2023 przewiduje się podobne finansowanie.

Innym korzystnym zjawiskiem jest wysunięcie się Polaków na pierwszą pozycję w rankingu turystów odwiedzających Macedonię Północną. W 2018 r. wyprzedziliśmy pod tym względem dominujących dotąd Holendrów. Należy dążyć przy współpracy z Polską Organizacją Turystyczną do promocji polskiej oferty.

Dużą wagę przywiązuję do całego spektrum działań mieszczących się w pojęciu dyplomacja publiczna i kulturalna. Partnerami dla placówki jest wiele polskich instytucji, które takie działania w Macedonii Północnej już podejmowały, jak np. Instytut Adama Mickiewicza, Biblioteka Narodowa, Międzynarodowe Centrum Kultury, Teatr Narodowy. Wymiana naukowa realizowana jest poprzez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej NAWA. Ponadto wymiana akademicka odbywa się w ramach programu Central European Exchange Program for University Studies. Dostępny jest oczywiście też program Erasmus. Naszym wielkim atutem jest działająca od ponad 60 lat polonistyka na wydziale filologicznym Uniwersytetu Świętych Cyryla i Metodego w Skopje. Szczególnie należy podkreślić rolę polonistyki jako kuźni nagradzanych tłumaczy literatury polskiej, których bogaty dorobek służy promocji kultury polskiej w Macedonii Północnej.

Zamierzam w jak największym stopniu, oczywiście zależnie od dostępnych funduszy, korzystać z narzędzi, takich jak wizyty studyjne, wyjazdy do Polski dziennikarzy, artystów, urzędników, młodzieży, poznających nasz kraj, które są niewątpliwie efektywną formą promocji. Aktywność placówki, zarówno w mediach społeczności, jak i tradycyjnych, również zamierzam utrzymać na wysokim poziomie.

Na koniec chciałbym wspomnieć o macedońskiej Polonii. Wprawdzie nie jest ona zbyt liczna, bo liczy kilkaset osób, ale jest ważnym czynnikiem wzmacniającym przyjazne więzi między naszymi krajami. Polacy w Macedonii Północnej to głównie osoby z małżeństw mieszanych z czasów powojennej Jugosławii oraz ich potomkowie. Skupieni są głównie w Skopje oraz w Bitoli, Ochrydzie i Prilepie. Zorganizowani są w Towarzystwie Przyjaźni Polsko-Macedońskiej „Wisła" działającym od 20 lat, Macedońsko-Polskim Towarzystwie Kulturalnym „Wardar" i Klubach „Polonia". Do czasów pandemii funkcjonowała także sobotnia polska szkoła. Obecnie nasza placówka podejmuje działania w celu reaktywowania tej szkoły. Niestety z uwagi na niewielką liczbę Polaków brak jest mediów polonijnych. Polacy tam są w większości katolikami i raz w miesiącu mają możliwość uczestniczenia w liturgii sprawowanej w języku polskim dzięki kapelanowi z Polskiego Kontyngentu Wojskowego KFOR stacjonującego w sąsiednim Kosowie. Działania na rzecz rozwoju życia polonijnego, promocji polskiej kultury, nauczania języka polskiego będą oczywiście jednym z moich priorytetów.

Jest jeszcze jedna grupa ludzi, do której chciałbym dotrzeć w Macedonii Północnej. Otóż w wyniku wojny domowej w Grecji po 1948 r. do Polski przybyło ok. 15 tys. uchodźców. Mniej więcej połowę z nich stanowili Macedończycy egejscy. Po latach oni wrócili do Macedonii, ale już do tej części wówczas jugosłowiańskiej, obecnej Macedonii Północnej. Wśród nich jest wiele osób urodzonych już w Polsce, znają naszą kulturę, nasz język, mają zapewne dobre wspomnienia związane z krajem, który udzielił im kiedyś schronienia. Sądzę, że tak jak w przypadku Polonii, są naszym naturalnym sojusznikiem w utrwalaniu i promocji dobrego wizerunku Polski. We wszystkich tych działaniach liczę na dobrą współpracę z zespołem zatrudnionym na placówce, który mimo nielicznej obsady, w mojej opinii dobrze realizuje powierzone zadania. Bardzo państwu dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do tej części, w której posłowie zadają pytania. Bardzo proszę, pan poseł Kamiński.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Dziękuję. Po pierwsze, to jest pan chyba pierwszym reprezentantem województwa lubuskiego, bo urodził się pan w województwie lubuskim, który zostanie ambasadorem w ciągu tych 3 lat. Tym bardziej ja, jako że mam zaszczyt reprezentować nasze województwo, także cieszę się, że w końcu do tego doszło.

A teraz już przechodząc do pytań. Patrząc na pańską notkę biograficzną, ma pan różnorodne doświadczenia z pracy w różnych dziedzinach służby publicznej, od samorządu, przez terenowe administracje samorządowe, po dyplomację. I tutaj dwa pytania. W zeszłym roku przestał być pan konsulem generalnym w Toronto, a w tym roku pracował pan już w ChemiParku Technologicznym i w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym. Pytanie: dlaczego ten przeskok, skąd się wziął, dlaczego tutaj przejście? I pytanie chyba do MSZ, dlaczego postanowiono z powrotem skorzystać z usług pana Grzelczyka?

Drugie pytanie: w dostarczonym materiale nie zauważyłem informacji o pana doświadczeniu, jeśli chodzi o Bałkany. Czy mógłby pan powiedzieć, w jaki sposób teoretyczny, czy praktyczny zajmował się pan tymi doświadczeniami związanymi z Bałkanami?

I trzy pytania już odnośnie do samej Macedonii Północnej. Już mówił pan o tym, że Polska stawia sobie za cel integrację Macedonii Północnej. A jak odnosimy się w tym wypadku do tej francuskiej propozycji rozwiązania tego sporu macedońsko-bułgarskiego? Widać, że tam chyba rząd czy parlament macedoński zaakceptował te propozycje. A jak tutaj Polska wygląda, polskie stanowisko?

Druga kwestia odnośnie OBWE, bo wiadomo, że Macedonia w przyszłym roku obejmie przewodnictwo. Jakie jest stanowisko Macedonii w kwestii wojny rosyjsko-ukraińskiej w związku z tym?

I trzecia kwestia imigracji, siłą rzeczy znajduje się na jednym z głównych szlaków masowej imigracji z Azji i Afryki do Europy. Jakie role ogrywała Macedonia, wobec tego procederu? I w jaki sposób Polska może powinna wspomóc Macedonię, aby chroniła nie tylko swoje granice, ale też Unii Europejskiej? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Bardzo proszę, panie ambasadorze.

Kandydat na ambasadora RP Krzysztof Grzelczyk:

Dziękuję. Panie pośle, tak, potwierdzam, urodziłem się w Krośnie Odrzańskim, ziemia lubuska. Od czasów studiów jestem związany z Wrocławiem, ale oczywiście ciepłe relacje z miejscem urodzenia zachowuję.

Moje CV, jak sam pan stwierdził, panie pośle, jest dość różnorodne, więc moje ostatnie miejsca pracy też chyba nie powinny dziwić. Po prostu wróciłem z placówki, byłem osobą z zewnątrz, nie byłem pracownikiem MSZ, kiedy wyjeżdżałem w charakterze konsula generalnego, więc siłą rzeczy nie miałem jakby powrotu do gmachu, jak mówią, w MSZ. Więc po prostu rozejrzałem się za jakąś pracą doraźną i w momencie, kiedy zostałem poinformowany, że jestem wytypowany na kandydata, rozwiązałem tamte umowy o pracę, żeby być po prostu do dyspozycji.

Pytał pan o Bałkany. Znam Bałkany z pozycji turysty, bo na żadnej misji tam nie byłem, tak to wygląda.

Francuska propozycja, lekko o tym wspomniałem, że do czasu zakończenia screeningu na koniec przyszłego roku, powinny nastąpić zmiany w konstytucji macedońskiej, to są właśnie te zmiany, które Francuzi proponowali, czyli wpisanie mniejszości bułgarskiej do konstytucji Macedonii Północnej na równi w Macedończykami i Albańczykami, więc to o to chodzi. Jest pewien sprzeciw, jeśli spojrzymy na badania opinii publicznej, były nawet protesty w Skopje, to zapewne o tym wiemy. My oczywiście popieramy kompromis w tej sprawie i jeśli, a takie jest stanowisko władz macedońskich, żeby do tego kompromisu do końca doprowadzić, Polska jest tutaj wsparciem.

Jeśli chodzi o rolę Macedonii Północnej w OBWE w kontekście wojny na Ukrainie, to tutaj obaw nie ma, też o tym wspomniałem, dlatego że Macedonia Północna bardzo jednoznacznie i natychmiast zareagowała, tak jak państwa członkowskie Unii Europejskiej, popierając sankcje, nakładając sankcje. Był taki chociażby głośny incydent z zablokowaniem nieba dla przelotu ministra Ławrowa, który udawał się z wizytą do Serbii. I to naraziło wręcz Macedonię Północną na sankcje ze strony rosyjskiej, więc nie sądzę, żeby tutaj były jakieś różnice, tzn. wiadomo, że ich nie ma, jeśli chodzi o podejście Polski.

Szlak emigracyjny, tak, to były znane wydarzenia na granicy macedońsko-greckiej. Polska udzieliła wsparcia. Tak jak mówię, od 2016 r. nasza straż graniczna jest tam stale obecna. Jesteśmy też obecni wojskowo i policyjnie w sąsiednim Kosowie. To są wspólne sprawy dla Bałkanów Zachodnich. Myślę, że obecność Polski tam jest bardzo wyraźna i wspierająca ten kraj.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy są kolejne zgłoszenia do pytań? Jeśli nie, to ja tylko jedno drobne, nie wiem, czy pan będzie w stanie już odpowiedzieć, czy może wymaga to zorientowania się na miejscu. Ale wspomniał pan ambasador o staraniach odtworzenia czy otwarcia na nowo tej szkoły polskiej. Czy szanse na to są w przewidywalnej przyszłości, czy ta sprawa jest taka czysto techniczna, czy jest tam jakiś problem ze strony władz Macedonii? To, jeżeli znamy odpowiedź, a jeśli nie, to…

Kandydat na ambasadora RP Krzysztof Grzelczyk:

Problemów na pewno nie ma ze strony władz macedońskich, wcześniej wręcz władze Skopje udostępniały pomieszczenia w prestiżowym obiekcie na bardzo dogodnych warunkach. Natomiast problem jest inny, demograficzny, jest za mało chętnych do tej szkoły. I jest chociażby dalej chyba ogłoszenie na stronie ambasady zachęcające rodziców dzieci, które chcieliby kształcić w języku polskim, żeby jednak zgłaszać się. To wtedy z pomocą placówki na pewno uda się tę szkołę odtworzyć. Ale bez dzieci nie będzie to możliwe.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Rozumiem. Tak, tym zadaniem nie mamy prawa pana obarczać. Dziękuję serdecznie.

W takim razie, jeśli nie ma więcej pytań, zaraz przystąpimy do głosowania. Pana kandydata i nieobecnych dziś, ale co do zasady, przedstawicieli środków masowego przekazu proszę o tradycyjne opuszczenie sali na czas głosowania. Państwa proszę o ponowne zalogowanie się, jeśli ktoś się wylogował.

Szanowni państwo, poddaję zatem pod głosowanie kandydaturę pana Krzysztofa Grzelczyka na stanowisko ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Macedonii Północnej.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem tej kandydatury? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? I bardzo proszę o wyniki.

Głosowało 17 posłów. Za 12 głosów, 3 przeciw, wstrzymało się 2.

Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała kandydaturę pana Krzysztofa Grzelczyka. Bardzo proszę zaprosić kandydata ponownie na salę.

Szanowny panie ambasadorze, serdecznie gratuluję pozytywnej opinii Komisji Spraw Zagranicznych. I myślę, że będę mówił w imieniu wszystkich, życząc panu sukcesów i osiągnięć na tej placówce. Serdeczne gratulacje.

Zakończyliśmy w ten sposób punkt drugi.

Punkt trzeci. Czy w sprawach bieżących ktoś pragnie zabrać głos? Pan poseł Kamiński.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Ja tylko przypominam o mojej wczorajszej prośbie, żeby kwestie albo uchwały Komisji, albo dezyderatu w sprawie powołania pana Andrija Melnyka na funkcję ministra spraw zagranicznych Ukrainy, poruszyć co najmniej na następnym posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Panie pośle, w tej sprawie prowadziłem rozmowy. Moja propozycja byłaby taka, żeby wrócić do tej kwestii, kiedy będziemy mieli znowu informację Ministerstwa Spraw Zagranicznych na temat sytuacji na Ukrainie, tak jak mieliśmy ze trzy posiedzenia Komisji temu.

Chciałbym, żeby to odbywało się cyklicznie, przynajmniej do zwycięstwa Ukrainy nad Rosją. I myślę, że wtedy będzie to dobra okazja, bo żebyśmy mieli jasność, ja, i myślę, że wyrażę zdanie nas wszystkich – jeżeli ktoś ma zdanie odrębne, to proszę zwracać uwagę – mówiąc, że te słowa, które wczoraj pan przytaczał, ambasadora, a dziś ministra Melnyka na temat rzezi wołyńskiej, są absolutnie nie do przyjęcia, są niezgodne z prawdą, są niezgodne z historią i co do tego nikt tutaj z nas nie ma wątpliwości. Z drugiej strony, tak jak mówię, proponowałbym ten temat poruszyć, kiedy będzie przedstawiciel ministerstwa wyposażony w całościową informację na temat Ukrainy też, żeby zachować pewne standardy, jeśli chodzi o rolę Komisji Spraw Zagranicznych i …, obcych członków rad ministrów. Ale, tak jak mówię, jeśli chodzi o nasze stanowisko w sprawie słów ministra Melnyka, to tu nie ma między nami różnicy.

Jeśli nie ma innych spraw, informuję, że porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia zostanie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji. Serdecznie państwu dziękuję i zamykam posiedzenie Komisji.